JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA ELIMU, SAYANSI
NA TEKNOLOJIA

Cheti cha Ithibati

Na. 1033

Jina la Chapisho: Muhtasari wa Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi

Mchapishaji: Taasisi ya Elimu Tanzania

Mwandishi: Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia

ISBN: 978-9987-09-770-8

Muhtasari huu umeidhinishwa na Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia tarehe 29 Juni 2023 kuwa Muhtasari wa Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi nchini Tanzania.

Dkt. Lyabwene M. Mtahabwa
Kamishna wa Elimu

MUHTASARI WA SOMO LA MBINU ZA UFUNDISHAJI NA UJIFUNZAJI SANAA NA MICHEZO STASHAHADA YA UALIMU ELIMU YA MSINGI

2023

©Taasisi ya Elimu Tanzania, 2023
Toleo la Kwanza, 2023

ISBN: 978-9987-09-770-8

Taasisi ya Elimu Tanzania
Eneo la Mikocheni
132 Barabara ya Ali Hassan Mwinyi
S.L.P 35094
14112 Dar es Salaam.

Simu: +255 735 041 168 / 735 041 170
Baruapepe: director.general@tie.go.tz
Tovuti: www.tie.go.tz

Muhtasari huu urejelewe kama: Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia (2023). *Muhtasari wa Somo la Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji Sanaa na Michezo Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi.* Taasisi ya Elimu Tanzania.

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kunakili, kurudufu, kuchapisha, kutafsiri wala kutoa muhtasari huu kwa namna yoyote ile bila idhini ya maandishi kutoka Taasisi ya Elimu Tanzania.

Yaliyomo

Orodha ya Majedwali iv
Vifupisho v
Shukurani vi
1.0 Utangulizi 1
2.0 Malengo Makuu ya Elimu 1
3.0 Malengo ya Elimu ya Ualimu 2
4.0 Umahiri wa Jumla wa Mafunzo ya Stashahada ya Ualimu 3
5.0 Umahiri Mkuu na Umahiri Mahususi wa Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji wa Sanaa na Michezo 3
6.0 Majukumu ya Mkufunzi, Mwalimu tarajali na Mzazi katika Ufundishaji na Ujifunzaji 4
6.1 Mkufunzi 4
6.2 Mwalimu Tarajali 5
6.3 Mzazi/mlezi 5
7.0 Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji 5
8.0 Zana za Ufundishaji na Ujifunzaji 6
9.0 Upimaji wa Maendeleo ya Ujifunzaji 6
10.0 Idadi ya Vipindi 7
11.0 Maudhui ya Ufundishaji na Ujifunzaji 7
Bibliografia 26

Orodha ya Majedwali

Jedwali Na. 1: Umahiri Mkuu na Mahususi kwa Mwalimu Tarajali 4

Jedwali Na. 2: Mchanganuo wa alama za upimaji endelevu 7

Jedwali Na. 3: Maudhui ya Mwaka wa Kwanza 8

Jedwali Na. 4: Maudhui ya Mwaka wa Pili 19

Vifupisho

TEHAMA	Teknolojia ya Habari na Mawasiliano
TET	Taasisi ya Elimu Tanzania
WyEST	Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia

Shukurani

Maandalizi ya muhtasari wa Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi yamehusisha wataalamu mbalimbali kutoka taasisi za serikali na zisizo za serikali. Taasisi ya Elimu Tanzania (TET) inatambua na kuthamini michango ya washiriki wote waliofanikisha uandaaji wa muhtasari huu. Aidha, TET inatoa shukurani za pekee kwa wahadhiri, wakufunzi, wathibiti ubora wa shule, walimu pamoja na wakuza mitaala. Vilevile, TET inaishukuru Kamati ya Kitaifa ya Wataalamu ya Kusimamia Kazi ya Maboresho ya Mitaala ya elimu ya awali, msingi, sekondari na ualimu iliyoteuliwa na Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia. Kamati hii ilifanya kazi kwa weledi na kuhakikisha kuwa maudhui ya muhtasari huu yanalenga kuwa na wahitimu wenye maarifa, ujuzi na stadi zitakazowawezesha kujiajiri, kuajiriwa na kumudu maisha yao ya kila siku, ambalo ndilo lengo kuu la uboreshaji wa Mitaala ya Mwaka 2023.

Mwisho, TET inatoa shukurani za pekee kwa Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia kwa kuwezesha uandaaji na usambazaji wa muhtasari huu.

Dkt. Aneth A. Komba

Mkurugenzi Mkuu

Taasisi ya Elimu Tanzania

1.0 Utangulizi

Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo ni somo la lazima katika ngazi ya Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi. Lengo la kufundisha somo hili ni kumwezesha mwalimu tarajali kuwa na umahiri katika utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi, kuchambua mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa Sanaa na Michezo katika Elimu ya Msingi. Vilevile, somo hili litamwezesha mwanafunzi kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo, uimbaji na upigaji wa ala za muziki, uchoraji, ufinyanzi, matumizi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji mazoezi ya viungo, na michezo

Muhtasari huu umeandaliwa kwa lengo la kumwongoza mkufunzi katika ufundishaji na ujifunzaji wa somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo, Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi Tanzania Bara. Muhtasari huu umetafsiri Mtaala wa Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi wa Mwaka 2023. Aidha, Muhtasari utamwezesha mkufunzi kupanga shughuli za ufundishaji na ujifunzaji kwa kumjengea mwanafunzi tarajali stadi za udadisi, ubunifu, ushirikiano, mawasiliano na utatuzi wa changamoto katika mazingira yake.

2.0 Malengo Makuu ya Elimu Tanzania

Malengo makuu ya elimu Tanzania ni kumwezesha kila Mtanzania:

(a) Kukuza na kuboresha haiba yake ili aweze kujithamini na kujiamini;

(b) Kuheshimu utamaduni, mila na desturi za Tanzania, tofauti za kitamaduni, utu, haki za binadamu, mitazamo na matendo jumuishi;

(c) Kukuza maarifa na kutumia sayansi na teknolojia, ubunifu, fikra tunduizi, uvumbuzi, ushirikiano, mawasiliano na mtazamo chanya katika maendeleo yake binafsi, na maendeleo endelevu ya taifa na dunia kwa ujumla;

(d) Kuelewa na kulinda Tunu za Taifa ikiwa ni pamoja na utu, uzalendo, uadilifu, umoja, uwazi, uaminifu, uwajibikaji na lugha ya Taifa;

(e) Kujenga stadi za maisha na stadi za kazi ili kuongeza ufanisi katika maisha ya kila siku;

(f) Kukuza tabia ya kupenda na kuheshimu kazi ili kuongeza tija na ufanisi katika uzalishaji na utoaji wa huduma;

(g) Kutambua na kuzingatia masuala mtambuka ambayo ni pamoja na afya na ustawi wa watu (jamii), usawa wa kijinsia, usimamizi na utunzaji endelevu wa mazingira; na

(h) Kukuza ushirikiano wa kitaifa na kimataifa, amani na haki kwa kuzingatia Katiba ya nchi na mikataba ya kimataifa.

3.0 Malengo ya Elimu ya Ualimu

3.1 Lengo Kuu la Elimu ya Ualimu

Kumwandaa mwalimu mwenye weledi na umahiri wa kuwezesha ufundishaji na ujifunzaji unaoendana na mabadiliko ya kisayansi, kiteknolojia, na kijamii ili kumjenga Mtanzania mwenye maarifa, st adi na mitazamo chanya, anayethamini usawa, haki na elimu bila ukomo.

3.2 Malengo Mahususi ya Elimu ya Ualimu

Malengo mahususi ya elimu ya ualimu ni kumwezesha mwalimu tarajali:

(a) Kukuza uelewa wa kinadharia wa elimu ya ualimu, maadili ya kazi ya ualimu, maadili ya maisha, na misingi ya ualimu;

(b) Kujenga umahiri katika mbinu za kufundishia na kujifunzia;

(c) Kujenga umahiri katika mbinu za upimaji na tathmini kwa kuzingatia dhana ya ujenzi wa umahiri;

(d) Kukuza ubunifu na uvumbuzi katika ufundishaji na ujifunzaji kwa kuzingatia mahitaji ya mwanafunzi;

(e) Kutumia TEHAMA na teknolojia saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji;

(f) Kukuza stadi za utambuzi wa awali wa wanafunzi wenye mahitaji ya ujifunzaji na kutoa afua stahiki;

(g) Kuimarisha matumizi ya lugha katika ufundishaji na ujifunzaji; na

(h) Kujenga stadi zinazolenga kuboresha ufundishaji, ujifunzaji na upimaji (yaani *classroom-based research*).

4.0 Umahiri wa Jumla wa Mafunzo ya Stashahada ya Ualimu

Umahiri wa jumla umejikita katika misingi ya kuwasiliana, kushirikiana, ubunifu, fikra tunduizi na utatuzi wa matatizo, ujuzi wa kidijiti na uzalendo ambao umefafanuliwa katika maeneo ya ujifunzaji na masomo kama ifuatavyo:

(a) Kutumia nadharia na misingi ya ualimu katika ufundishaji na ujifunzaji;

(b) Kumudu mbinu za kufundishia na kujifunzia;

(c) Kumudu mbinu za upimaji na tathmini kwa kuzingatia ujenzi wa umahiri;

(d) Kumudu mbinu za ubunifu na uvumbuzi katika ufundishaji na ujifunzaji kwa kuzingatia mahitaji ya wanafunzi;

(e) Kutumia, TEHAMA na teknolojia saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji;

(f) Kutambua mwanafunzi mwenye mahitaji ya ujifunzaji na kutoa afua stahiki;

(g) Kutumia lugha husika kwa ufasaha katika ufundishaji na ujifunzaji;

(h) Kutumia stadi za uongozi katika taaluma (instructional leadership);

(i) Kumudu stadi zinazolenga kuboresha ufundishaji, ujifunzaji na upimaji (yaani *classroom-based action research*).

5.0 Umahiri mkuu na umahiri mahususi wa somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji wa Sanaa na Michezo

Jedwali lifuatalo linaonesha umahiri mkuu na umahiri mahususi unaotarajiwa kujengwa na mwalimu tarajali.

Jedwali Na. 1: *Umahiri Mkuu na Mahususi kwa Mwalimu Tarajali*

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi
1.0 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa Sanaa na Michezo katika Elimu ya Msingi	1.1 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo 1.2 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa uimbaji na upigaji wa ala za muziki 1.3 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji 1.4 Kumudu matumizi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi
	1.5 Kumudu matumizi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa michezo 1.6 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi 1.7 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi
2.0 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa na mashindano ya michezo	2.1 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa 2.2 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya michezo

6.0 Majukumu ya Mkufunzi, Mwalimu tarajali na Mzazi katika Ufundishaji na Ujifunzaji

Ufundishaji na ujifunzaji katika ngazi hii ya Elimu unategemea ushirikiano baina ya mkufunzi, mwalimu tarajali na mzazi/mlezi katika kutimiza wajibu wao ambao ni:

6.1 Mkufunzi

Mkufunzi anatarajiwa:

(a) Kukuza ufundishaji na ujifunzaji unaozingatia ujenzi wa stadi za karne ya 21 kwa kutumia mbinu mbalimbali za uwezeshaji zitakazomfanya mwalimu tarajali kuwa kitovu cha ujifunzaji. Baadhi ya mbinu zinazopendekezwa ni zile zinazosaidia kukuza uwezo wa kufikiri, kutafakari, kutafuta maarifa kutoka vyanzo mbalimbali ili kutatua changamoto za ufundishaji na ujifunzaji;

(b) Kuandaa mazingira wezeshi ya kufundishia na kujifunzia ikiwa ni pamoja na kufaragua zana;

(c) Kutoa malezi kwa haki na usawa kwa kila mwalimu tarajali bila kujali tofauti zao; na

(d) Kubaini mahitaji maalumu ya mwalimu tarajali na kumpatia afua stahiki.

6.2 Mwalimu Tarajali

Mwalimu tarajali anatarajiwa:

(a) Kushiriki kikamilifu katika shughuli za mafunzo ndani na nje ya darasa ili kuhakikisha kuwa anajenga umahiri stahiki katika maeneo mbalimbali ikiwemo usimamizi wa ujifunzaji na ufundishaji, mbinu za kufundishia na mbinu za upimaji zitakazomwezesha kubaini mafanikio na kuboresha ujifunzaji na ufundishaji;

(b) Kushiriki katika mafunzo endelevu kupitia shule zilizo jirani na chuo kwa lengo la kutafsiri nadharia anazojifunza darasani kwa vitendo. Baadhi ya nadharia hizo ni haiba, maandalizi ya somo, kutumia mbinu za kufundishia, kuandaa na kutumia vifaa vya kufundishia na kujifunzia na kutathmini wanafunzi;

(c) Kufanya kazi chini ya uangalizi wa walimu wazoefu kwa kipindi cha mwaka mmoja ili kuimarisha umahiri na weledi katika fani ya ualimu;

(d) Kushirikiana na wenzake pamoja na mkufunzi katika mchakato wa ujifunzaji; na

(e) Kuzingatia kanuni na taratibu za chuo.

6.3 Mzazi/mlezi

Mzazi/mlezi anatarajiwa:

(a) Kusimamia na kufuatilia mwenendo na maendeleo ya mwalimu tarajali katika ujifunzaji; na

(b) Kumpatia mwalimu tarajali mahitaji muhimu pamoja na vifaa vinavyotumika katika shughuli za ujifunzaji.

7.0 Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji

Ufundishaji na ujifunzaji wa Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo utaongozwa na ujenzi wa umahiri unaotumia mbinu zinazomfanya mwalimu tarajali kuwa kitovu cha ujifunzaji na mkufunzi kuwa mwezeshaji. Mkufunzi atatumia mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo zinazomshirikisha mwalimu tarajali katika tendo zima la ufundishaji na ujifunzaji kwa kuzingatia usawa wa kijinsia, changamoto za ulemavu na mahitaji ya ujifunzaji.

8.0 Zana za Ufundishaji na Ujifunzaji

Zana za ufundishaji na ujifunzaji zinapaswa kuwa shirikishi na zinavyokidhi mahitaji, umri, na uwezo wa mwalimu tarajali. Mkufunzi anapaswa kuhakikisha kwamba mwalimu tarajali anapata nafasi ya kuona, kusikia, kushika zana na kuzitumia. Aidha, zana za ufundishaji na ujifunzaji zinapaswa zimsaidie mwalimu tarajali kuelewa kinachofundishwa. Vilevile, zana za ufundishaji na ujifunzaji zinapaswa ziandaliwe kwa kuzingatia usawa wa jinsia na ujumuishi. Mkufunzi anashauriwa kutumia zana zinazopatikana katika mazingira yanayomzunguka. Zana za ufundishaji na ujifunzaji zilizopendekezwa ni pamoja na kompyuta, printa, tableti, sidii, manila, bangokitita, matini mbalimbali, picha zisizo na ubaguzi wa kijinsia, kinasa-sauti, televisheni, redio, kamusi, na kadi za alama. Zana hizi zimependekezwa katika jedwali la maudhui katika safu ya zana.

9.0 Upimaji

Upimaji ni mchakato muhimu katika ufundishaji na ujifunzaji. Upimaji wa Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji wa Sanaa na Michezo utafanyika sambamba na masomo mengine yanayofundishwa katika ngazi ya Elimu ya Stashahada Elimu ya Msingi. Upimaji huu utamwezesha mkufunzi kupima umahiri wa mwalimu tarajali katika kumudu misingi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji katika elimu ya msingi na kutumia matokeo ya upimaji kutathmini maendeleo ya mwalimu tarajali. Upimaji na tathmini ya maendeleo ya mwalimu tarajali uzingatie usawa wa kijinsia na ujumuisho. Upimaji wa maendeleo utazingatia vigezo vilivyoainishwa katika kila shughuli ya ujifunzaji. Kwa hiyo, zana zinazotumika katika upimaji ni pamoja na mazoezi, maswali ya ana kwa ana, majaribio, hojaji, mkoba wa kazi, shajara, kazimradi, uwasilishaji darasani na mitihani ya mwisho wa muhula. Vilevile, tathmini ya maendeleo ya mwalimu tarajali ni muhimu kufanyika ili kubaini ni kwa kiasi gani anajenga umahiri uliokusudiwa. Matokeo ya tathmini yatasaidia kufanya uboreshaji ili kuhakikisha malengo ya elimu ya ualimu yanafanikiwa.

Mkufunzi anapaswa kubuni shughuli nyingi zaidi za upimaji ili kuchochea ujifunzaji. Upimaji wa mwisho utachangia asilimia Thelathini **(30%)** na upimaji endelevu utachangia asilimia sabini **(70%)**. Kwa upande wa upimaji endelevu, alama za mitihani ya mihula itakuwa **10%,** kazimradi ya ufaraguzi **15%** na mafunzo kwa vitendo **45%.** Aidha, alama za mafunzo kwa vitendo zitokane na ufundishaji igizi **20%** na ufundishaji katika shule za jirani **25%**. Mwalimu tarajali anapaswa kufaulu upimaji endelevu kwa angalau asilimia **50%** na upimaji tamati kwa angalau kiwango hichohicho ili aweze kutunukiwa

cheti. Endapo hatafaulu, mwalimu tarajali anaweza kurudia mitihani hiyo mara mbili ndani ya miaka mitatu. Jedwali Na. 2 linaonesha mgawanyo wa alama katika upimaji endelevu.

Jedwali Na. 2: *Mchanganuo wa alama za upimaji endelevu*

Na	Shughuli ya Upimaji	Mgawanyo (%)
1	Mitihani ya Mihula	10
2	Kazimradi ya Ufaraguzi	15
3	Ufundishaji igizi	20
4	Ufundishaji katika shule jirani	25

10.0 Idadi ya Vipindi

Muhtasari wa Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi unatoa makadirio ya muda utakaotumika katika ufundishaji na ujifunzaji kwa kuzingatia uzito wa umahiri mahususi na shughuli za kutendwa na mwalimu tarajali. Makadirio haya ya muda yamewekwa kwa mfumo wa vipindi ambapo kila kipindi ni dakika 60. Idadi ya vipindi kwa somo hili ni vipindi vitano (5) kwa wiki.

11.0 Maudhui ya Ufundishaji na Ujifunzaji

Muhtasari wa Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi umebeba maudhui ambayo yamepangiliwa katika vipengele sita ambavyo ni umahiri mkuu, umahiri mahususi, shughuli za ujifunzaji, vigezo vya upimaji, zana za kufundishia na kujifunzia na idadi ya vipindi. Jedwali lifuatalo linaonesha maudhui yanayopaswa kufundishwa katika Somo la Mbinu za Ufundishaji na Ujifunzaji Sanaa na Michezo Stashahada ya Ualimu Elimu ya Msingi.

Jedwali Na. 3: *Maudhui ya Mwaka wa Kwanza*

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
1.0 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa Sanaa na Michezo katika Elimu ya Msingi	1.1 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo	(a) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo zimechambuliwa kwa ufasaha	Maleba, ngoma, filimbi, vifaa vya kuigizia, projekta, matini, bangokitita, kalamu rashasha	33
		(b) Kumudu mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo	Mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, radio, video, kipaza sauti, gitaa, kinasa sauti, ngoma, marimba, bangokitita, chati pindu, kalamu rashasha, matini	
		(c) Kumudu matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo	Matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo yamefafanuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, maunzi, simujanja, printa, laini ya kompyuta, kamera, *memory card*	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(d) Kumudu mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo	Mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, printa, kamera, *memory card*	
		(e) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo katika darasa kubwa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo katika darasa kubwa zimechambuliwa kwa ufasaha	Maleba, ngoma, filimbi, vifaa vya kuigizia, projekta, matini, bangokitita, kalamu rashasha	
		(f) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo nje ya darasa	Mbinu za kuratibu shughuli za ufundishaji na ujifunzaji wa maigizo nje ya darasa zimechanganuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, gundi ya karatasi, vipaza sauti, vinasa sauti, makunzi mbalimbali	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
	1.2 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa uimbaji na upigaji wa ala za muziki	(a) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa kuimba na kupiga ala za muziki	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa kuimba na kupiga ala za muziki zimechambuliwa kwa ufasaha	Kinanda, gitaa, ngoma, radio, marimba, bangokitita, kalamu rashasha, matini, manyanga, tarumbeta, filimbi, kinasa sauti, kompyuta yenye maunzi laini ya muziki, kipaza sauti, projekta, matini mbalimbali	31
		(b) Kumudu mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa kuimba na kupiga ala za muziki	Mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji uimbaji na upigaji ala za muziki zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, radio, video, kipaza sauti, gitaa, kinasa sauti, ngoma, marimba, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, matini mbalimbali	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(c) Kumudu matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa kuimba na kupiga ala za muziki	Matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa uimbaji na upigaji ala za muziki yamefafanuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, printa, maunzi laini ya kompyuta, *pitch pipe,* ala za muziki	
		(d) Kumudu mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa kuimba na kupiga ala za muziki	Mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa uimbaji na upigaji ala za muziki zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, printa, kamera, kipaza sauti, kinasa sauti, ala za muziki	
		(e) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa kuimba na kupiga ala za muziki katika darasa kubwa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa kuimba na kupiga ala za muziki katika darasa kubwa zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, vipaza sauti, vinasa sauti, makunzi mbalimbali, ala za muziki	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(f) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa kuimba na kupiga ala za muziki nje ya darasa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa kuimba na kupiga ala za muziki nje ya darasa zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, vipaza sauti, vinasa sauti, makunzi mbalimbali, ala za muziki	
	1.3 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji	(a) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji zimechambuliwa kwa ufasaha	Rangi za maji, brashi, karatasi nyeupe, maji, paleti, kalamu ya risasi, bangokitita, chatipindu, kalamu rashaha, vichongeo, rula, gundi ya karatasi, gundi ya maji, malapulapu safi ya nguo, mfutio, kompyuta, projekta, vipande vya sponji.	41

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(b) Kumudu mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji	Mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji zimechambuliwa kwa ufasaha	Rangi za maji, brashi, karatasi, maji, paleti, kalamu ya risasi, bangokitita, chatipindu, kalamu rashaha, kompyuta, projekta, simujanja, radio, video, kipaza sauti, kinasa sauti, kamera, matini mbalimbali, karatasi nyeupe	
		(c) Kumudu matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji wa picha	Matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji wa picha yamefanyika kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, printa, maunzi laini ya kompyuta, kamera, saa, *memory card*	
		(d) Kumudu mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji	Mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji wa picha zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, printa, kamera, saa, karatasi nyeupe	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(e) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji kwa darasa kubwa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji kwa darasa kubwa zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, makunzi	
		(f) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji nje ya darasa	Mbinu za kuratibu shughuli za ufundishaji na ujifunzaji wa uchoraji wa picha nje ya darasa zimechanganuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, makunzi	
	1.4 Kumudu matumizi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo	(a) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo (*kuimarisha afya, utimamu wa mwili na stadi za michezo*)	Matumizi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo yamechambuliwa kwa ufasaha	Matini mbalimbali, bangokitita, chatipindu kalamu rashasha, mipira, filimbi, chati za aina mbalimbali ya mazoezi, kamba za mazoezi, futi kamba, projekta, DVDs, vifaa vya kupimia sukari, mafuta, uzito na urefu, eneo la kufanyia mazoezi	33

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(b) Kumudu mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo	Mbinu za uchopekaji wa maswala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo yamechambuliwa kwa ufasaha	Bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, projekta, vifaa husika vya mazoezi ya viungo.	
		(c) Kumudu matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo	Matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo yamefafanuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, maunzi laini ya kompyuta, kamera, saa, radio	
		(d) Kumudu mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo	Mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, kamera, saa, maunzi laini ya kompyuta, radio, Vifaa vya mazoezi ya viungo, Vifaa vya kupima sukari, shinikizo la damu, mafuta, urefu	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(e) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo (*kuimarisha afya, utimamu wa mwili na stadi za michezo*) kwa darasa kubwa	Matumizi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo kwa darasa kubwa yamechambuliwa kwa ufasaha	Matini mbalimbali, bangokitita, chatipindu kalamu rashasha, mipira, filimbi, chati za aina mbalimbali ya mazoezi, kamba za mazoezi, futi kamba, projekta, DVDs, vifaa vya kupimia sukari, mafuta, uzito na urefu, eneo la kufanyia mazoezi	
		(f) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo nje ya darasa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mazoezi ya viungo nje ya darasa zimechanganuliwa kwa ufasaha	Vifaa husika vya mazoezi ya viungo, daftari la kutunza kumbukumbu, kalamu, saa ya michezo	
	1.5 Kumudu matumizi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa michezo	(a) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa michezo	Matumizi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa michezo yamechambuliwa kwa ufasaha	Matini mbalimbali, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, mipira, filimbi, chati za aina mbalimbali ya mazoezi, kamba za	37

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
				mazoezi, futi kamba, projekta, DVDs, vifaa vya kupimia sukari, mafuta, uzito na urefu, eneo la kuchezea, mikeka, vibao, vikwazo vya jimnastiki, bastola/ vibao vya riadha, saa ya michezo, vibendera, ubao wa matokeo	
		(b) Kumudu mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa michezo	Mbinu za uchopekaji wa maswala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa michezo yamechambuliwa kwa ufasaha	Bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, projekta, vifaa vya michezo husika, vifaa vya kupimia sukari, uzito, shinikizo la damu, urefu na mafuta	
		(c) Kumudu matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa michezo	Matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa michezo yamefafanuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, maunzi laini ya kompyuta kamera, saa, radio, vifaa vya michezo husika, vifaa vyakupimia sukari,	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
				shinikizo la damu, mafuta, urefu na uzito	
		(d) Kumudu mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa michezo	Mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa michezo zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, kamera, saa, maunzi ya kompyuta, radio, Vifaa vya mazoezi ya viungo vifaa vya kupimia sukari, shinikizo la damu, mafuta, urefu	
		(e) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa michezo katika darasa kubwa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa michezo katika darasa kubwa zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, vifaa vya michezo husika, daftari la kutunza kumbukumbu, kalamu	
		(f) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa michezo nje ya darasa	Mbinu za kuratibu shughuli za ufundishaji na ujifunzaji wa michezo nje ya darasa zimechanganuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, vifaa vya michezo husika, daftari la kutunza kumbukumbu, kalamu	

Jedwali Na. 4: *Maudhui ya Mwaka wa Pili*

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
1.0 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa Sanaa na Michezo katika Elimu ya Msingi	1.6 Kumudu matumizi ya mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi	(a) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi zimechambuliwa kwa ufasaha	Projekta, matini, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha	47
		(b) Kumudu mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi	Mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, printa, kamera,	
		(c) Kumudu matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi	Matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ujifunzaji na ufundishaji wa ufinyanzi yamechanganuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, gundi ya karatasi, vipaza sauti, makunzi mbalimbali	
		(d) Kumudu mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi	Mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, vifaa vya michezo husika, daftari la kutunza kumbukumbu, kalamu	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(e) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi katika darasa kubwa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi katika darasa kubwa zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, vifaa vya michezo husika, daftari la kutunza kumbukumbu, kalamu	
		(f) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi nje ya darasa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa ufinyanzi nje ya darasa zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, vifaa vya michezo husika, daftari la kutunza kumbukumbu, kalamu	
	1.7 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi	(a) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi zimechambuliwa kwa ufasaha	Kinanda, gitaa, ngoma, radio, marimba, bangokitita, kalamu rashasha, matini, manyanga, tarumbeta, filimbi, kinasa sauti, kompyuta yenye maunzi laini ya muziki, kipaza sauti, projekta, matini mbalimbali	48

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(b) Kumudu mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi	Mbinu za kuchopeka masuala mtambuka katika ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi zimechanganuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, printa, maunzi laini ya kompyuta, *pitch pipe*	
		(c) Kumudu matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi	Matumizi ya teknolojia na vifaa vingine saidizi katika ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi yamezingatiwa	Kompyuta, projekta, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, vipaza sauti, vinasa sauti, makunzi mbalimbali	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		(d) Kumudu mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi	Mbinu za kuchopeka TEHAMA katika ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi zimetumika vema	Udongo wa mfinyanzi, maji, visu, gurudumu la mfinyanzi, kalamu rashasha, bangokitita, chatipindu, gundi ya karatasi, vyombo vya maji safi, nyuzi za nailoni au waya, makaratasi ya nailoni, marapurapu safi ya nguo	
		(e) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi katika darasa kubwa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi katika darasa kubwa zimechambuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, radio, video, kamera, saa, kipaza sauti, bangokitita, chatipindu, kalamu rashasha, matini, udongo wa mfinyanzi, gurudumu la mfinyanzi	
		(f) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi nje ya darasa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa utengenezaji wa vitu mbalimbali kwa kutumia makunzi nje zimefafanuliwa kwa ufasaha	Kompyuta, projekta, simujanja, printa, kamera, saa, gundi ya mbao	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
2.0 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa na mashindano ya michezo	2.1 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa	a) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa ngazi ya darasa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa ngazi ya darasa zimechambuliwa kwa ufasaha	Projekta, printa kompyuta,vipasa sauti,video, ngoma, bango kitita, maleba, rangiza mafuta, kalamu rashasha, simu janja, kamera, chati pindu, kisana sauti,kipaza sauti	40
		b) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa ngazi ya shule	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa ngazi ya shule zimechambuliwa kwa ufasaha	Projekta, printa kompyuta,vipasa sauti, video, ngoma, bango kitita, maleba,rangiza mafuta, kalamu rashasha, simu janja, kamera, chati pindu, kisana sauti, kipaza sauti na eneo la kufanyia maonesho.	
		c) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa ngazi ya jamii	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ngazi ya jamii zimechambuliwa kwa ufasaha	Projekta, printa kompyuta, vipasa sauti, video, ngoma, bango kitita, maleba,rangiza mafuta, kalamu rashasha, simu janja, kamera, chati pindu, kisana sauti,	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
				kipaza sauti, eneo la kufanyia maonesho na makunzi.	
		d) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ya kazi za sanaa kitaifa na kimataifa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa maonesho ngazi ya kitaifa na kimataifa zimechambuliwa kwa ufasaha	Projekta, printa kompyuta,vipasa sauti,video, ngoma, bango kitita, maleba, rangiza mafuta, kalamu rashasha,simu janja, kamera, chati pindu, kisana sauti, kipaza sauti, eneo la kufanyia maonesho na simujanja	
	2.2 Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya michezo	a) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya michezo ngazi ya darasa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya michezo ngazi ya darasa zimechambuliwa kwa ufasaha	Mipira, filimbi, vibendela, chatipindu, kompyuta, projekta, radio, video, kinasa sauti, kipaza sauti, vifaa vya kupimia sukari na kamera.	40
		b) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya michezo ngazi ya shule	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya michezo ngazi ya shule zimechambuliwa kwa ufasaha	Mipira, filimbi, vibendela, chatipindu, kompyuta, projekta, radio, video, kinasa sauti, kipaza sauti, vifaa vya kupimia sukari na kamera.	

Umahiri mkuu	Umahiri mahususi	Shughuli za kutendwa	Vigezo vya upimaji	Zana zinazopendekezwa	Idadi ya vipindi
		c) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya mihezo ngazi ya jamii	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya michezo ngazi ya jamii zimechambuliwa kwa ufasaha	Mipira, filimbi, vibendela, chatipindu, kompyuta, projekta, radio, video, kinasa sauti, kipaza sauti, vifaa vya kupimia sukari na kamera.	
		d) Kumudu mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya michezo ngazi ya kitaifa na kimataifa	Mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mashindano ya michezo ngazi ya kitaifa na kimataifa zimechambuliwa kwa ufasaha	Daftari la kutunza kumbukumbu, koni,bips, Mipira, filimbi, vibendela, chatipindu, kompyuta, projekta, radio, video, kinasa sauti, kipaza sauti, vifaa vya kupimia sukari na kamera.	

Bibliografia

Europe, S. (2019). *Music Syllabus - Primary Circle.* Europa: Office of the Secretary-General.

Europaea, S. (2019). *Music Syllabus - Primary Circle.* Europa: Office of Secretary General.

Isembwa I.P. & Biman M.S (2008). *Stadi za Kazi Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Nne.* Educational Book Publisher.

Jarret, S., & Day, H. (2008). *Music Composition for Dummies.* Canada: Wiley Publishing.

Milller, M. (2005). *Music Theory 2nd Ed.* Penguine Group - Inc. 375 Hudson Street.

Mohanna, K., Chambers, R., & Wall, D. (2007). Developing your teaching style: increasing effectiveness in healthcare teaching. *Postgraduate medical journal, 83*(977), 145– 147. https://doi.org/10.1136/pgmj.2006.054106

Sternberg, R. J. (1997*). Thinking Styles.* Cambridge University.

Sibuga K.K. (2011). *Stadi za Kazi Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la VII.* Educational Book Publisher.

Taasisi ya Elimu Tanzania (2021). *Stadi za Kazi Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la V-VI.* Taasisi ya Elimu Tanzania.

Taasisi ya Uchunguzi wa Kiswahili (2006). *Kamusi ya Kiingereza-Kiswahili* (Toleo la 3). Shanghai Kangshi Printing Co. Ltd.

Tanzania Institute of Education (2011). *Physical Education Teacher's Manual for secondary schools. FORM I-IV.* Tanzania Institute of Education.

MoEVT (2010). *Physical Education and Sports Syllabus for Advance Secondary Education Form V-VI.* Ministry of Education and Vocational Training.

MoEVT (2010). *Physical Education and Sports Syllabus for Secondary Schools Form I-IV.* Ministry of Education and Vocational Training.

MoEVT (2010). *Fine Art Syllabus for Advanced Secondary Education Form V-VI.* Dar es Salaam, Ministry of Education and Vocational Training.

MoEC: (2005). *Fine Art Syllabus for Secondary Schools. Form I-IV*. Ministry of Education and Culture.

MoEVT (2009). *Muhtasari wa Mafunzo ya Ualimu Elimu kwa Michezo-Ngazi ya Cheti; Michezo.* Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Ufundi.

MoEVT (2009). *Muhtasari wa Mafunzo ya Ualimu Elimu kwa Michezo- Ngazi ya Cheti; Somo la Ualimu*. Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Ufundi.

MoEVT (2009). Muhtasari wa Mafunzo ya Ualimu Elimu kwa Michezo - Ngazi ya Cheti; Usimamizi na Usalama Katika Elimu kwa Michezo. Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Ufundi.